

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การจากศึกษาวิจัยเรื่องการเปิดรับข่าวสาร ทศนคติและความพึงพอใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ต โดยการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. ศึกษาการเปิดรับข่าวสาร ทศนคติและความพึงพอใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตโดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)
2. ศึกษาการเปิดรับข่าวสาร ทศนคติและความพึงพอใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตโดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

ส่วนที่ 1 ศึกษาการเปิดรับข่าวสาร ทศนคติและความพึงพอใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ต

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อวิเคราะห์การเปิดรับข่าวสาร ทศนคติและความพึงพอใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ต เพื่อให้เข้าใจถึงประเด็นอย่างลึกซึ้ง โดยมี 3 วิธี คือการสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสนทนาอย่างไม่เป็นทางการ และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สมาชิกที่ใช้บริการการเรียนการสอนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต รวม 10 คน จาก 10 เว็บไซต์ e-learning ที่ให้บริการการเรียนการสอนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ในการเลือกกลุ่มเป้าหมายนั้น ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบใช้การเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) คือผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เฉพาะกลุ่มเป้าหมายที่เป็นสมาชิกที่ใช้บริการการเรียนการสอนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เท่านั้น

นอกจากนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสโนว์บอลเทคนิค (Snowball Technique) คือผู้วิจัยจะขอคำแนะนำจากบุคคลหรือผู้ให้ข้อมูลเป็นแหล่งสำคัญในการแนะนำบุคคลหรือสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตคนต่อไป เพื่อที่จะได้เข้าถึงสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่ต้องการอย่างแท้จริง

สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ศึกษาการเปิดรับข่าวสาร ทศนคติและความพึงพอใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ต

จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-dept Interview) ของผู้วิจัยกับตัวแทนสมาชิกผู้ใช้บริการการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ต จำนวน 10 คน จากจำนวน 10 เว็บไซต์ e-learning ที่ให้บริการการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ต โดยแบ่งเป็นเพศชาย 5 คน เพศหญิง 5 คน พบว่าสมาชิกมีอายุเฉลี่ย 25-33 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี 8 คนและระดับปริญญาโท 2 คน เป็นประกอบอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน 6 คน ข้าราชการ 1 คน นักศึกษา 1 คน อาชีพอิสระ 2 คน สมาชิกส่วนใหญ่มีการสมัครเป็นสมาชิกหรือใช้บริการการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตเฉลี่ย 2-3 เว็บไซต์

ผลการวิจัยพบว่าสมาชิกผู้ใช้บริการการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนดังกล่าวผ่าน สื่อมวลชน ได้แก่ สื่ออินเทอร์เน็ตมากที่สุด โดยรู้จักการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตเมื่อตอนที่กำลังศึกษาอยู่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และตอนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่จะทำการค้นหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตเว็บ www.google.com เพื่อให้ได้ข้อมูลในขั้นแรกที่ต้องการรวมถึงคำค้นขั้นที่สอง (Keyword) เพื่อใช้ค้นในลำดับต่อไป และค้นหาข้อมูล ประมาณ 1-4 ชั่วโมง/ครั้ง รองลงมาคือ สื่อนิตยสาร สื่อโทรทัศน์ สื่อหนังสือพิมพ์ ตามลำดับ สื่อวิทยุเป็นสื่อที่มีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารน้อยที่สุด ส่วนสื่อบุคคล มีการเปิดรับข่าวสารจากกลุ่มเพื่อนมากที่สุด รองลงมาคือ อาจารย์ เครือข่ายคนรู้จักครอบครัว ตามลำดับ และการร่วมกิจกรรม มีการเปิดรับข่าวสารจาก สื่อนิทรรศการงานออกบู๊ทเกี่ยวกับการศึกษา และงานอบรมสัมมนา ตามลำดับ

ทัศนคติเกี่ยวกับการเรียนการสอนของสมาชิก

ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกผู้ใช้บริการการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ต โดยสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่สนใจสมัครเป็นสมาชิกในการใช้บริการผ่านการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตเพราะเห็นว่าข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษามีประโยชน์ ต่องานที่ทำอยู่ สะดวกในการเรียนรู้โดยไม่จำกัดเวลาในการศึกษาหาข้อมูล สามารถหาข้อมูลเพื่อนำมาใช้งานได้ทันที ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทาง โดยสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตคิดว่า จะเป็นสมาชิกและใช้บริการการเรียนการสอนผ่านทางอินเทอร์เน็ตต่อไป เพราะเป็นการเปิดโลกทัศน์ให้กับตนเอง มีประโยชน์ในการค้นหาข้อมูลที่ต้องการในการศึกษาอย่างดีที่สุด และคิดว่าการบริการการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นสิ่งที่สมควรที่จะมีให้บริการอยู่ต่อไป เพราะ

เป็นการให้บริการที่สะดวกสบาย และค้นหาแหล่งความรู้ที่ต้องการได้ทันที ส่วนในการเข้าร่วมกิจกรรมนั้น สมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นบางครั้ง โดยจะเข้าร่วมกิจกรรมที่ตนเองสนใจเท่านั้น เช่นการจัดอบรมสัมมนา เพื่อไปพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับสมาชิกเว็บไซต์ที่สนใจเหมือนกัน ถือว่าเป็นการได้รับประโยชน์มาก

ความพึงพอใจของสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ต

ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีความพึงพอใจในการใช้บริการเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตเรื่องการค้นหาข้อมูลอ้างอิงในการศึกษาค้นคว้าทั่วไป หรือการค้นหาเว็บไซต์เกี่ยวกับการงานที่ทำอยู่ เรื่องการค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ โดยสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตได้รับประโยชน์จากการใช้บริการเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตเรื่องการได้รับความรู้ในเรื่องที่ตนเองสนใจเพิ่มมากขึ้น ได้ข้อมูลความรู้ที่ต้องการ ความสะดวกรวดเร็วในการค้นหาข้อมูลที่ยากู้และได้รับความรู้ เรื่องเทคนิควิธีการทำงานใหม่ๆ สมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตใช้บริการการเรียนการสอนผ่านทางอินเทอร์เน็ตในระดับมาก เพราะได้รับความรู้ในเรื่องที่หลากหลาย เปิดโลกกว้างให้กับตนเองและครอบครัว ส่วนใหญ่นำเพื่อนร่วมงาน เพื่อนในห้องเรียน คนในครอบครัว ให้สมัครสมาชิกหรือใช้บริการเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตเพราะการใช้บริการการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตตอบสนองความต้องการได้มากในเรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับการเรียน ข้อมูลที่มีความสอดคล้องกับการทำงาน รวมถึงเรื่องต่างๆที่สนใจ และสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตไม่เคยคิดที่จะยกเลิกการเป็นสมาชิก/เลิกใช้บริการเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตเพราะว่า ข้อมูลทุกอย่างที่ได้รับทางอินเทอร์เน็ตมีประโยชน์มาก กับตนเอง ครอบครัว และครอบครัว

ส่วนที่ 2 ศึกษาการเปิดรับข่าวสาร ทศนคติและความพึงพอใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ต

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวนสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นประชาชนที่มีอายุระหว่าง 18-45 ปีและเป็นสมาชิกหรือใช้บริการการเรียนการสอนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จำนวน 410 คน มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตของสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ต
  2. เพื่อศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตของสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ต
  3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ต
  4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารและทัศนคติ เกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตของสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ต
  5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารและความพึงพอใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตของสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ต
- ไ้เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติและความพึงพอใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตของสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ต

ทั้งนี้ได้ตั้งสมมติฐานไว้ดังนี้

1. สมาชิกผู้ใช้ อินเทอร์เน็ตที่แตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตที่แตกต่างกัน
2. สมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่แตกต่างกันมีทัศนคติเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตที่แตกต่างกัน
3. สมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่แตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตที่ความแตกต่างกัน
4. การเปิดรับข่าวสาร และความพึงพอใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตมีความสัมพันธ์กัน
5. การเปิดรับข่าวสารและความพึงพอใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตของสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีความสัมพันธ์กัน
6. ทัศนคติและความพึงพอใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตของสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีความสัมพันธ์กัน

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

สมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีอายุระหว่าง 18-45 ปีและเป็นสมาชิกหรือใช้บริการการเรียนการสอนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตจำนวน 410 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 26-30 ปี โดยมีการศึกษาปริญญาตรี มากที่สุด ส่วนใหญ่แล้วมีอาชีพเจ้าของกิจการ/อาชีพอิสระ และใช้บริการการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต 3-4 เว็บไซต์ รองลงมาใช้บริการ 1-2 เว็บไซต์ และใช้บริการ 5-6 เว็บไซต์

ระดับความถี่ของพฤติกรรมกาเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ

ระดับความถี่ของพฤติกรรมกาเปิดรับข่าวสาร เกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตจากสื่อมวลชน, สื่อบุคคลและมีการเปิดรับข่าวสารจากการร่วมกิจกรรมในความถี่ระดับปานกลาง

ระดับความถี่ของพฤติกรรมกาเปิดรับข่าวสารตามประเภทการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนมีความถี่ระดับบางครั้ง โดยมีการเปิดรับข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ตมากที่สุด รองลงมาคือสื่อวิทยุ, สื่อโทรทัศน์, สื่อหนังสือพิมพ์ และมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตจากสื่อวิทยุน้อยที่สุด

ระดับความถี่ของพฤติกรรมกาเปิดรับข่าวสารตามประเภทการเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคลในความถี่ระดับบางครั้ง โดยมีการเปิดรับข่าวสารจากกลุ่มเพื่อนมากที่สุด รองลงมาคือจากอาจารย์, เครือข่ายคนรู้จัก และมีการเปิดรับข่าวสารจากครอบครัวน้อยที่สุด

ระดับความถี่ของพฤติกรรมกาเปิดรับข่าวสารตามประเภทการเปิดรับข่าวสารจากการร่วมกิจกรรมในความถี่ระดับบางครั้ง โดยมีการเข้าร่วมงานอบรมสัมมนามากที่สุด รองลงมาคือกิจกรรมจากการออกนุธณะแนวการศึกษา

ทัศนคติเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตของสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ต

ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่มีทัศนคติปานกลางต่อการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตโดย สมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีทัศนคติในเชิงบวกต่อการสมัครเป็นสมาชิกของเว็บไซต์ที่ให้บริการการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ต อย่างน้อย 1 เว็บไซต์ รองลงมาคือ การเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่เป็นประโยชน์ให้ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจบทเรียนก่อนล่วงหน้าจากเว็บไซต์ที่ได้มีการจัดทำขึ้นเป็นอย่างดี และมีทัศนคติต่อการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตว่าเป็นแนวทางที่สามารถเลือกเรียนได้ตามความสนใจ ตามลำดับ ในขณะที่สมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีทัศนคติปานกลางในเรื่องเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตเป็นการช่วยเปิดโลกทัศน์ ทำให้มีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเป็นการส่วนตัว หรือเป็นกลุ่มกับผู้อื่นได้ทั่ว

และมีทัศนคติลบในเรื่องการเรียนการสอนผ่านระบบเครือข่าย ท่านสามารถที่จะประเมินผลการเรียนของตนเองได้ทันทีหลังจากเรียนจบบทเรียนโดยไม่มีความยุ่งยากเสียเวลา ตามลำดับ

ความพึงพอใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ต

สมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตระดับปานกลาง โดย สมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีความพึงพอใจในระดับสูงต่อการเรียนการสอนผ่านระบบเครือข่าย ทำให้สามารถส่งข้อความตัวอักษร เพิ่มข้อมูล ภาพ เสียง ไปยังผู้รับที่อยู่ห่างไกลได้อย่าง สะดวกและรวดเร็ว สูงที่สุด รองลงมา เกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตทำให้สามารถค้นหาข้อมูล ได้อย่างไม่จำกัด สถานที่ เวลา และโอกาส และข้อมูลที่มีการนำเสนอผ่านเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตมีความทันสมัยน่าติดตามมากกว่าในการเรียนการสอนแบบปกติ ตามลำดับ ในขณะที่สมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีความพึงพอใจปานกลางในเรื่องเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตผู้เรียนสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ รองลงมาการเรียนการสอนผ่านระบบเครือข่ายมีความเหมาะสมกับผู้เรียนเป็นบางคน บางกรณีไม่ใช่กับทุกคน และในการเรียนการสอนผ่านระบบเครือข่าย การสอบถามปัญหาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เชี่ยวชาญมีความชักช้าเสียเวลา

ตอนที่ 2 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ลักษณะประชากรของสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่แตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตที่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ หมายความว่าลักษณะประชากรของสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่แตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตไม่ต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยมีค่า P-Value มากกว่า 0.05

สมมติฐานที่ 2 ลักษณะประชากรของสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่แตกต่างกันมีทัศนคติเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตที่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ หมายความว่าลักษณะประชากรของสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่แตกต่างกันมีทัศนคติเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตไม่ต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยมีค่า P-Value มากกว่า 0.05

สมมติฐานที่ 3 ลักษณะประชากรของสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่แตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตที่ความแตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ หมายความว่าลักษณะประชากรของสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่แตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตไม่ต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยมีค่า P-Value มากกว่า 0.05

สมมติฐานที่ 4 การเปิดรับข่าวสารและทัศนคติเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตของสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีความสัมพันธ์กัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลการทดสอบ พบว่ามีความสัมพันธ์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.209 และ 0.138 แสดงว่าตัวแปรมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำและต่ำมาก ตามลำดับ สามารถอธิบายได้ดังนี้ พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคลกับทัศนคติเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตของสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ต พบว่า มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.209 หมายความว่าพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคลของสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตต่ำยิ่งทำให้ทัศนคติเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตของสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตต่ำเช่นเดียวกัน

พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากการร่วมกิจกรรมกับทัศนคติเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตของสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ต พบว่า มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.138 หมายความว่าพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคลของสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตต่ำมากยิ่งขึ้นทำให้ทัศนคติเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตของสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตต่ำมากเช่นเดียวกัน

พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารโดยรวมกับทัศนคติเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตของสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ต พบว่า มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.211 หมายความว่าพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคลของสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตต่ำยิ่งทำให้ทัศนคติเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตของสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตต่ำเช่นเดียวกัน

สมมติฐานที่ 5 การเปิดรับข่าวสารและความพึงพอใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตของสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีความสัมพันธ์กัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ หมายความว่า

การเปิดรับข่าวสารและความพึงพอใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตของสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ไม่มีความสัมพันธ์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

สมมติฐานที่ 6 ทศนคติและความพึงพอใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตของสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีความสัมพันธ์กัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ไม่สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ หมายความว่า ทศนคติและความพึงพอใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตของสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ไม่มีความสัมพันธ์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

ในการศึกษาวิจัย เรื่อง การเปิดรับข่าวสาร ทศนคติและความพึงพอใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ต สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

พฤติกรรม的开รับข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ต

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษา ติดตาม และเฝ้าสังเกตการเปิดรับข่าวสาร ทศนคติ และความพึงพอใจ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาทางไกลของประชาชนผู้ใช้อินเทอร์เน็ต พบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตรู้จักการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตเมื่อตอนที่กำลังศึกษาอยู่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และตอนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี โดยการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน มีพฤติกรรมในการเปิดรับข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ตมากที่สุด รองลงมาคือสื่อวิทยุ โทรทัศน์ , สื่อหนังสือพิมพ์ และมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตจากสื่อวิทยุน้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของโรเจอร์ และ แสวอนนิง (อ้างใน เกยูร ชิวหากาญจน์ , 2541: 18) ซึ่งได้ขยายแนวคิดเกี่ยวกับการเปิดรับสื่อมวลชน ให้กว้างขวางออกไปอีก โดยให้คำนิยามว่า สื่อมวลชนนั้น ครอบคลุมถึง สื่อ 5 ประเภท คือ หนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ วิทยุ วิทยุ โทรทัศน์ และ โทรทัศน์ เหตุนี้ดัชนี ในการเปิดรับวัดสื่อมวลชนในความหมายของทั้ง โรเจอร์ และ แสวอนนิง จึงต้องประกอบไปด้วยจำนวนรายการวิทยุที่รับฟังต่อสัปดาห์ การอ่านหนังสือพิมพ์ต่อสัปดาห์ ภาพยนตร์ที่ดูต่อปี และ อื่นๆ

สมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีพฤติกรรม的开รับข่าวสารจากสื่อบุคคลทั้งนี้จะมีการเปิดรับข่าวสารจากกลุ่มเพื่อนมากที่สุด รองลงมาคือจากอาจารย์, เครือข่ายคนรู้จัก และมีการเปิดรับ

ข่าวสารจากครอบครัวน้อยที่สุด โดยสอดคล้องตามทฤษฎีความสัมพันธ์ทางสังคม (Social Relations Theory) (Defleur, 1966: 102) ซึ่งกล่าวถึงความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างผู้รับสารกับบุคคลอื่นในสังคมในลักษณะของกลุ่มปฐมภูมิ หรือกลุ่มทุติยภูมิ โดยกลุ่มปฐมภูมิซึ่งเป็นการมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดในหมู่เพื่อนสนิท เพื่อนร่วมงาน หรือสมาชิกในครอบครัว และวงศาณานาญาติ นี้จะมีอิทธิพลต่อผู้รับสารมากกว่ากลุ่มทุติยภูมิซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความใกล้ชิดน้อยกว่า ข่าวสารต่างๆ ที่ได้รับจากสื่อมวลชนมักจะถูกรับรู้หรือตีความโดยมีอิทธิพลของกลุ่มหรือบุคคลในกลุ่มเข้ามาเกี่ยวข้องเสมอ เช่น การที่ปัจเจกบุคคลจะเชื่อข่าวสารจากโฆษณาใดหรือไม่นั้น มักจะได้รับอิทธิพลจากการปรึกษาหารือไต่ถามเพื่อนฝูงหรือผู้ใกล้ชิด อิทธิพลที่มีผลต่อการรับรู้ข่าวสารในลักษณะนี้ เราเรียกว่า "อิทธิพลของบุคคล" (Personal Influence)

และการเปิดรับข่าวสารจากการร่วมกิจกรรมมีการเข้าร่วมงานอบรมสัมมนามากที่สุด รองลงมาคือ กิจกรรมจากการออกบูธแนะแนวการศึกษา

จากการวิจัยพบว่าสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่ค้นหาข้อมูลข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ www.google.com และใช้เวลาในการค้นหาข้อมูล ประมาณ 1-4 ชั่วโมง/ครั้ง ภายหลังจากการศึกษาค้นหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตจะนำข้อมูลที่ได้รับไปพูดคุยกับเพื่อนร่วมงานหรือเพื่อนร่วมคณะเพื่อแลกเปลี่ยนทัศนคติในเรื่องที่มีความสนใจตรงกันซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของชาร์ลส์ เค. อัทคิน (Charles K. Atkin, 1973 : 208) ที่กล่าวว่า บุคคลที่เปิดรับข่าวสารมากยังมีหูตากว้างไกล มีความรู้ความเข้าใจในสภาพแวดล้อม และเป็นคนที่ทันสมัยทันเหตุการณ์กว่าบุคคลที่เปิดรับข่าวสารน้อย และสอดคล้องกับแม็คคอมบส์และเบคเกอร์ ได้ให้ความเห็นว่าบุคคลที่เปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนเพื่อตอบสนองความต้องการคือเพื่อการพูดคุยสนทนา (Discussion) การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน ทำให้บุคคลมีข้อมูลที่จะนำไปพูดคุยกับคนอื่นได้เพื่อความต้องการมีส่วนร่วม (Participation) เพื่อรับรู้และมีส่วนร่วมในเหตุการณ์ ความเป็นไปต่างๆที่เกิดขึ้นในสังคม และรอบๆตัว

ส่วนเหตุที่ทำให้สมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตตัดสินใจสมัครเป็นสมาชิกในการใช้บริการผ่านการเรียนการสอนผ่านทางอินเทอร์เน็ต นอกจากเพราะข้อกำหนดของทางเว็บไซต์แล้ว สมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเห็นว่าข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษามีประโยชน์ต่องานที่ทำอยู่ สะดวกในการเรียนรู้โดยไม่จำกัดเวลาในการศึกษาหาข้อมูล โดยบางครั้งยังสามารถหาข้อมูลเพื่อนำมาใช้งานได้ทันที ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทาง สอดคล้องกับสุรพงษ์ โสธนะเสถียร (2533:120-121) ที่กล่าวว่า "พฤติกรรมในการแสวงหาข่าวสาร" นั้น ย่อมเป็นไปตามบทบาท และสถานภาพในสังคมของผู้รับสาร และ เหตุผลในการรับสารก็เพื่อนำไปเป็นหัวข้อในการสนทนาซึ่งจะทำให้ผู้รับสารรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

สมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่คิดว่าจะเป็นสมาชิกและใช้บริการการเรียนการสอนผ่านทางอินเทอร์เน็ตต่อไป ดังนั้น อี-เลิร์นนิ่งไม่ได้เป็นเพียงการเรียนโดยการรับความรู้หรือเรียนรู้อะไรเท่านั้น แต่เป็นการเรียน "วิถี การเรียนรู้" หรือเรียนอย่างไรผู้เรียนในระบบการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์จะเป็นคนที่มีความสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองเนื่องจากอี-เลิร์นนิ่งไม่มีผู้สอนที่คอยป้อนความรู้ให้เหมือนกับการศึกษาในห้องเรียน ดังนั้นผู้เรียนจึงได้รับการฝึกฝน ทักษะในการค้นหาข้อมูล การเรียนรู้วิธีการเข้าถึงแหล่งความรู้ การเลือก วิธีการ เรียนรู้ และวิธีการประมวลความรู้ด้วยตนเอง ทั้งนี้ การที่คนมีความสามารถในการเรียนรู้จะทำให้เกิดการพัฒนาอาชีพและการพัฒนา คุณภาพชีวิตของตนเอง ซึ่ง หากประเทศชาติมีประชาชนที่มีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่จะทำให้เกิดผลดีต่อประเทศในแง่ของการสร้างองค์ความรู้ของคน ไทย และ การพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาความสามารถในการคิด(เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ :2550)

นอกจากนี้ผู้วิจัยพบว่าการศึกษผ่านทางอินเทอร์เน็ตเป็นการเปิดโลกทัศน์ให้กับผู้เรียนเป็นอย่างมาก และมีประโยชน์ในการค้นหาข้อมูลที่ต้องการในการศึกษาอย่างดีที่สุด สมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเห็นว่าการบริการการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นสิ่งที่สมควรที่จะมีให้บริการอยู่ต่อไปเพราะเป็นการให้บริการที่สะดวกสบายและค้นหาแหล่งความรู้ที่ต้องการได้ทันที ใน ทั้งนี้ในระดับอุดมศึกษา ได้มีสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ได้ให้ความสำคัญในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนมากขึ้น แนวคิดเรื่องการใช้ e-Learning ในประเทศไทยค่อย ๆ พัฒนาขึ้นตามลำดับจากการสร้างบทเรียนออนไลน์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถทบทวนบทเรียนต่าง ๆ รวมทั้งสามารถส่งพิมพ์เอกสารเองได้ มาสู่การพัฒนาเต็มระบบ เช่น ระบบการจัดการด้านเนื้อหา ระบบห้องเรียนเสมือน และระบบการลงทะเบียนวัดผลเพื่อให้ทัดเทียมกับต่างประเทศที่สามารถเรียนออนไลน์ได้เต็มรูปแบบจนจบได้ปริญญา (ศักดิ์ ไชยกิจภิญโญ.2545: 18)

สมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีความพึงพอใจในการใช้บริการการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เรื่องการค้นหาข้อมูลอ้างอิงในการศึกษาค้นคว้าทั่วไป เรื่องการค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ โดยสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตได้รับประโยชน์จากการใช้บริการการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เรื่องการได้รับความรู้ในเรื่องที่ตนเองสนใจเพิ่มมากขึ้น ได้ข้อมูลความรู้ที่ต้องการ ความสะดวกรวดเร็วในการค้นหาข้อมูลที่ยากู้และได้รับความรู้ เรื่องเทคนิควิธีการทำงานใหม่ๆ สมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่ใช้บริการการเรียนการสอนผ่านทางอินเทอร์เน็ตในระดับมากเพราะได้รับความรู้ในเรื่องที่หลากหลาย เปิดโลกกว้างให้กับตนเองและครอบครัว

ผลการวิจัยพบว่าสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีการแนะนำเพื่อนร่วมงาน เพื่อนในห้องเรียน คนในครอบครัว ให้สมัครสมาชิกหรือใช้บริการการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และคิดว่า การใช้บริการการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตตอบสนองความต้องการได้มากในเรื่อง ข้อมูลเกี่ยวกับการเรียน หรือข้อมูลที่มีความสอดคล้องกับการทำงาน รวมถึงเรื่องต่างๆที่สนใจ และสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตไม่เคยคิดที่จะยกเลิกการเป็นสมาชิกหรือเลิกใช้บริการการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพราะว่าข้อมูลทุกอย่างที่ได้รับทางอินเทอร์เน็ตมีประโยชน์มาก กับตนเอง ครอบครัว และคนรอบข้าง ทั้งนี้ กาญจนา แก้วเทพ (2541 : 310) ได้จำแนกการเปิดรับสื่อด้วยเหตุผลตามความพึงพอใจของผู้รับสารแต่ละคนเป็นประเด็นย่อยๆดังต่อไปนี้ 1)การได้รับข้อมูลข่าวสารและคำแนะนำต่างๆ 2)การลดความรู้สึกไม่มั่นใจในตนเอง 3)การเรียนรู้เกี่ยวกับสังคมและโลกกว้าง 4)การหาข้อสนับสนุนมาตอกย้ำค่านิยมที่ยึดถืออยู่ 5)การแสวงหาความเข้าใจอย่างกระจ่างแจ้งในเรื่องชีวิตของตนเองและผู้อื่น 6)เพื่อจะได้มีประสบการณ์ในการร่วมทุกข์ร่วมสุขกับคนอื่น ๆ 7)เพื่อจะได้หาความรู้พื้นฐานในการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น 8)เพื่อจะหากิจกรรมอื่นๆมาแทนการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น 9)เพื่อสร้างความรู้สึกแบบ "หัวอกเดียวกัน" หรือ มี "เพื่อนร่วมทุกข์ร่วมสุขกับคนอื่น" 10)เพื่อหลบหนีจากปัญหาและความวิตกกังวลอื่นๆ 11)เพื่อเปิดประตูเข้าสู่โลกแห่งจินตนาการ 12)เพื่อฆ่าเวลา 13)เพื่อปลดปล่อยอารมณ์ 14)เพื่อหาแบบแผนในการดำเนินชีวิต

ทัศนคติเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตของสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ต

ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่มีทัศนคติปานกลางต่อการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตโดย สมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีทัศนคติในเชิงบวกต่อการสมัครเป็นสมาชิกของเว็บไซต์ที่ให้บริการการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ต อย่างน้อย 1 เว็บไซต์ โดยสันติ ธิ พัทลุง อ้างถึง สมบูรณ์ สุริยวงศ์(2523 : 4-36) กล่าวว่าทัศนคติประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ

1. ความรู้ความเข้าใจ(cognitive component) เป็นประสบการณ์ความรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง รวมถึงความคิด ความเชื่อ ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือปรากฏการณ์ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะได้รับก่อนมีทัศนคติต่อเรื่องนั้นๆ

2. ความรู้สึก(affective component) เป็นความรู้สึกโดยอัตโนมัติหรือสัญชาตญาณเกี่ยวกับความรัก ความโกรธ ความชอบ หรือความเกลียดว่าสิ่งนั้นดีหรือไม่ดีและมีผลทำให้บุคคลนั้นเกิดทัศนคติต่อสิ่งนั้นขึ้นได้

3. ความพร้อมที่จะกระทำหรือพฤติกรรม(action tendency component) เป็นการประพฤติปฏิบัติพร้อมที่จะสนับสนุนหรือทำลายล้างทันทีที่ได้รับรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่ง และเกิดความรู้สึกต่อสิ่งนั้นจะทำให้เกิดการแสดงพฤติกรรมออกมาตามทัศนคติที่เกิดขึ้น

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศาสตราจารย์ สุนิล คุปตา และ จิม พิทโคว (2539) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมการใช้งาน เวิลด์ไวด์เว็บ (World Wide Web หรือ WWW) ทั่วโลก พบว่า ผู้ใช้เวิลด์ไวด์เว็บ ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์พื้นฐานในการใช้งาน WWW เพื่อค้นหาข้อมูล และเพื่อความบันเทิง รองลงมาคือใช้เพื่อการทำงานและการศึกษา โดยผู้ใช้งาน WWW จะมีการศึกษาในระดับวิทยาลัยขึ้นไปซึ่งแสดงให้เห็นว่าบุคคลที่มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจในระดับปานกลางให้ความยอมรับอินเทอร์เน็ตในฐานะที่เป็นสื่อในการติดต่อสื่อสารมากขึ้นและมีการใช้งานที่แพร่หลายไปสู่วงการอื่นมากขึ้นนอกเหนือไปจากวงการทหาร การศึกษาและนักวิชาการเหมือนเช่นในอดีต

การเรียนสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่เป็นประโยชน์ให้ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจบทเรียนก่อนล่วงหน้าจากเว็บไซต์ที่ได้มีการจัดทำขึ้นเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชิตพล สัมมานุช (2547) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนผ่านระบบเครือข่าย (E-learning) ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนผ่านระบบเครือข่าย(E-learning) เป็นทางเลือกใหม่ในยุคโลกาภิวัตน์ สามารถเข้าไปเรียนซ้ำได้ไม่จำกัดจำนวนครั้งทำให้ผู้เรียนเข้าไปทบทวนบทเรียนในส่วนที่ตัวเองไม่เข้าใจหรือสนใจได้ เป็นระบบที่ผู้เรียนสามารถทดสอบความรู้ด้วยตัวเองได้ตลอดเวลา สามารถค้นหาคำตอบในปัญหาที่ตัวเองสงสัยได้ก่อนจะทำความเข้าใจในบทเรียนนั้น และจะเป็นประโยชน์ให้ผู้เรียนสามารถศึกษาเนื้อหาในบทเรียนล่วงหน้าจากเว็บที่อาจารย์ได้จัดทำขึ้น

สมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีทัศนคติต่อการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตว่าเป็นแนวทางที่สามารถเลือกเรียนได้ตามความสนใจ ซึ่ง โครงการเรียนรู้แบบออนไลน์ แห่ง สวทช. ได้ให้คำนิยามไว้ว่า E-Learning หมายถึงการศึกษาเรียนรู้ผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์อินเทอร์เน็ตหรืออินทราเน็ต เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนจะได้เรียนตามความสามารถและความสนใจของตน โดยเนื้อหาของบทเรียนซึ่งประกอบด้วย ข้อความ รูปภาพ เสียง วิดีโอ และมัลติมีเดียอื่น ๆ จะถูกส่งไปยังผู้เรียนผ่าน Web Browser โดยผู้เรียน ผู้สอน และเพื่อนร่วมชั้นเรียนทุกคนสามารถติดต่อ ปรีกษา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันได้เช่นเดียวกับการเรียนในชั้นเรียนปกติ โดยอาศัยเครื่องมือการติดต่อสื่อสารที่ทันสมัย จึงเป็นการเรียนสำหรับทุกคน เรียนได้ทุกเวลาและทุกสถานที่

ในขณะที่สมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีทัศนคติปานกลางในเรื่องเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตเป็นการช่วยเปิดโลกทัศน์ ทำให้มีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเป็นการส่วนตัว หรือเป็นกลุ่มกับผู้อื่นได้ทั่วโลก สอดคล้องกับ Campbell (1999) ซึ่งได้ให้ความหมายว่า e-Learning เป็นการใช้เทคโนโลยีที่มีอยู่ในเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สร้างการศึกษาที่มีปฏิสัมพันธ์ และการศึกษาที่มีคุณภาพสูง ที่ผู้คนทั่วโลกมีความสะดวก และสามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว ไม่จำกัดสถานที่และเวลา เป็นการเปิดประตูการศึกษาตลอดชีวิตให้กับประชากร

ความพึงพอใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ต

สมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่มีความพึงพอใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตระดับปานกลาง โดย สมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีความพึงพอใจสูงต่อการเรียนการสอนผ่านระบบเครือข่าย ทำให้สามารถส่งข้อความตัวอักษร เพิ่มข้อมูล ภาพ เสียง ไปยังผู้รับที่อยู่ห่างไกลได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว มากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ พงศธร พิมพะนิตย์ (2547) ได้ทำการวิจัยเรื่อง อาชีวศึกษาผ่านสื่อทางไกลโอกาสทางการศึกษาคุณภาพ ความคุ้มค่า และความเป็นไปได้ พบว่า การศึกษาทางไกลมีจุดเด่นที่เป็นประโยชน์มาก โดยเฉพาะสำหรับประเทศที่การกระจายการศึกษายังกระจุกตัวอยู่ที่เมืองใหญ่ ยังไม่ทั่วถึงทั้งประเทศ ทำให้เกิดความเสมอภาคทางการศึกษาและคุณภาพการเรียนการสอนที่ดีขึ้น ลดปัญหาการขาดแคลนครู อาจารย์บางสาขาวิชาในสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และยังสามารถส่งเสริมให้เกิดการศึกษาตลอดชีวิต ทำให้สามารถเพิ่มคุณภาพขอประชากรได้เป็นจำนวนมากและมีทัศนคติลบในเรื่องการเรียนการสอนผ่านระบบเครือข่าย ท่านสามารถที่จะประเมินผลการเรียนของตนเองได้ทันทีหลังจากเรียนจบบทเรียนโดยไม่มีความยุ่งยากเสียเวลา ตามลำดับ

นอกจากนี้การเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตทำให้สามารถค้นหาหาข้อมูล ได้อย่างไม่จำกัด สถานที่ เวลา และโอกาส และข้อมูลที่มีการนำเสนอผ่านเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตมีความทันสมัยน่าติดตามมากกว่าในการเรียนการสอนแบบปกติ โดย มนต์ชัย สันติเวช ได้อธิบายเพิ่มเติมไว้ว่า เนื่องจากลักษณะของ E-Learning เป็นการเรียนบนระบบออนไลน์คือ ข้อมูลทางคอมพิวเตอร์หรือ ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ต้องอยู่ในสภาพที่พร้อมที่จะใช้งานอยู่ตลอดเวลา ทำให้การเรียนการสอน E-Learning เป็นการเรียนที่สามารถโต้ตอบกันได้เหมือนการเรียนแบบเดิม ๆ แต่ยังสามารถใช้เทคโนโลยีที่เป็นลักษณะมัลติมีเดียซึ่งได้แก่ รูปภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหวมาใช้นำเสนอ ทำให้การเรียนการสอนมีความน่าสนใจกว่าตัวหนังสือล้วน ๆ บนกระดาษ และคุณสมบัติอีกอย่างหนึ่งของการเรียนแบบ E-Learning คือผู้เรียนและผู้สอนไม่ต้องมาพบกัน และไม่ต้องเดินทางให้เสียเวลา เพียงแต่ครูและนักเรียนมีเครื่องคอมพิวเตอร์ก็สามารถ

เชื่อมต่อไปในโลกของอินเทอร์เน็ต และทำการเรียนการสอนกันได้ ดังนั้น การเรียนแบบ E - Learning ก็จะเป็นการศึกษาไร้ขอบเขต สามารถที่จะทำกิจกรรมบนห้องเรียนแบบออนไลน์ได้ และจะเป็นที่นิยมเพราะว่าไม่มีข้อจำกัดเรื่องเวลา ระยะเวลา สถานที่ นอกจากนี้ ยังสามารถตอบสนองต่อศักยภาพและความสามารถของผู้เรียนได้ดีอีกด้วย

และสอดคล้องกับ สุรสิทธิ์ วรรณไกรโรจน์(2550)ที่ กล่าวถึงประโยชน์ของ e-learning ว่าเป็นการประหยัดเวลาและค่าเดินทาง ผู้เรียนสามารถเรียนโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องใดก็ได้ โดยไม่จำเป็นต้องไปโรงเรียน หรือที่ทำงาน รวมทั้งไม่จำเป็นต้องใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องประจำก็ได้ ซึ่งเป็นการประหยัดเวลามาก การเรียน การสอน หรือการฝึกอบรมด้วยระบบ e-Learning นี้ จะสามารถประหยัดเวลาถึง 50% ของเวลาที่ใช้ครูสอน หรืออบรม จากประโยชน์ของ e-Learning ดังกล่าวนี้นำ ทำให้ภาคเอกชนเป็นจำนวนมากหันมานิยมใช้ระบบ e-learning ในการพัฒนาบุคลากรมากขึ้น

ในขณะที่สมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีความพึงพอใจปานกลางในเรื่องเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตผู้เรียนสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ โดย ผศ.ดร.ถนอมพร เลหาจรัสแสง (2545) กล่าวว่าระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ที่สมบูรณ์จะจัดหาเครื่องมือในการสื่อสารไว้สำหรับผู้ใช้ระบบไม่ว่าจะเป็นในลักษณะของ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) เว็บบอร์ด (Web Board) หรือ แชท (Chat) บางระบบก็ยังจัดหาคณะประกอบพิเศษอื่นๆ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้อีกมากมาย เช่น การจัดให้ผู้ใช้งานสามารถเข้าดูคะแนนการทดสอบ ดูสถิติการเข้าใช้งานในระบบ การอนุญาตให้ผู้ใช้งานสร้างตารางการเรียน ปฏิทินการเรียน เป็นต้น

และสอดคล้องกับ ซีเกรนและวัตวูด (Seagren and Watwood. 1997) ได้ศึกษาวิจัยพบว่า เมื่อเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่การศึกษาจะต้องก้าวในทันความเปลี่ยนแปลงนั้น กระบวนการเรียนการสอนจะต้องมีความเกี่ยวข้องกับ เครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยจะเป็นเครือข่ายของแหล่งข้อมูลมากกว่าเป็นสถานที่ ประกอบกับจะต้องมีระบบเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพด้านการศึกษา ดังที่มหาวิทยาลัยเนบราสกา ลินคอล์น (The University of Nebraska Lincoln) ส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนในระดับปริญญาเอก ได้มีการออกแบบและจัดการเรียนการสอนโดยใช้เครือข่ายคอมพิวเตอร์และโปรแกรมการเรียนที่มีการถามตอบปัญหาและการอภิปรายของนักศึกษาและการมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันขณะที่ครูจะให้แนะนำนักเรียนศึกษาแลกเปลี่ยนและเผยแพร่ความรู้ให้แกกัน

นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับ ไทอันและคณะ (Tyan and others. 1998) ได้ทำการวิจัยเรื่องการใช้การติดต่อสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ในระดับอุดมศึกษาเอกชนของไต้หวัน พบว่าการจัดระบบการศึกษาที่นำเอา CMC (Computer Mediated Communication), VICTORY (Virtual Classroom & Virtual Corporation System) มาพัฒนาในการจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษา

ด้วยอิเล็กทรอนิกส์ และพัฒนาคุณภาพการศึกษานักเรียนแต่ละคนมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการประชุมทางอิเล็กทรอนิกส์ก่อนจะทำการอภิปรายแบบเผชิญหน้าในห้องเรียนปกติ ทำให้นักเรียนได้มีโอกาสที่จะมีการเรียนรู้แบบร่วมมือกันและการเรียนรู้โดยผู้เรียนเอง (Constructivism) ได้เป็นอย่างดี

ผลการวิจัยพบว่า การเรียนการสอนผ่านระบบเครือข่ายมีความเหมาะสมกับผู้เรียนเป็นบางคน บางกรณีไม่ใช่กับทุกคน และในการเรียนการสอนผ่านระบบเครือข่าย การสอบถามปัญหาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เชี่ยวชาญมีความชักช้าเสียเวลา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เรวดี คงสุภาพกุล (2539) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้ระบบอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ความบ่อยครั้งในการใช้ระบบ จะสัมพันธ์กับ การแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนต่างสถาบัน หรือเพื่อต่างประเทศ รวมไปถึงการค้นคว้าเพื่อศึกษาต่อ และการพิมพ์จดหมายข่าวหรือ งานมัลติมีเดีย สำหรับการค้นคว้าข้อมูลด้านวิชาการหรือการค้นคว้าข้อมูลห้องสมุด พบว่า นิสิตจะใช้บ่อยก็ต่อเมื่อต้องการ แลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนต่างประเทศ หรือการค้นคว้าเพื่อศึกษาต่อ ส่วนการคุยกับเพื่อน นิสิตจะใช้บ่อยก็ต่อเมื่อต้องการแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนต่างประเทศหรือพิมพ์จดหมายข่าว

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ลักษณะประชากรของสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่แตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตที่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่าสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีเพศต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตที่ไม่แตกต่างกัน นั่นหมายความว่าไม่ว่าเพศชายหรือเพศหญิง อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ จะมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตที่แตกต่างกัน ได้แก่ สื่อมวลชน สื่อบุคคล และการร่วมกิจกรรมซึ่งสอดคล้องกับ อรุณญา ม้าลายทอง (2539) ได้ศึกษา การเปิดรับข่าวสาร และการใช้การสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของพนักงานในกลุ่ม บริษัทล็อกเลย์ จำกัด (มหาชน) ที่กล่าวไว้ว่าเพศ ตำแหน่ง ลักษณะสายงาน และการเข้ารับการสัมมนาอภิปราย หรืออบรมเกี่ยวกับ การสื่อสาร ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตไม่มีผลต่อการยอมรับการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ นาวิณ ฉัตรสุวรรณ(2548) ได้ศึกษา การเปิดรับข่าวสาร ความคิดเห็น และการมีส่วนร่วมโครงการประหยัดไฟกำไร 2 ต่อ จากสื่อ ประชาสัมพันธ์ ของประชาชน ในจังหวัด สมุทรปราการ ที่กล่าวไว้ว่าประชาชนเปิดรับข่าวสาร โครงการประหยัดไฟกำไร 2 ต่อ แตกต่างก็มีเพียงอายุและสถานภาพเท่านั้น ส่วน เพศ การศึกษา อาชีพ รายได้ และจำนวนสมาชิกในครอบครัว พบว่า มีการเปิดรับข่าวสารโครงการไม่แตกต่างกัน

สอดคล้องกับทฤษฎีความสัมพันธ์ทางสังคม (Social Relations Theory) โดยทฤษฎีกล่าวถึงความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างผู้รับสารกับบุคคลอื่นในสังคมในลักษณะของกลุ่มปฐมภูมิหรือกลุ่มทุติยภูมิ โดยกลุ่มปฐมภูมิซึ่งมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดในหมู่เพื่อนสนิท เพื่อนร่วมงาน หรือสมาชิกในครอบครัว และวงศาคนญาตินี้จะมีอิทธิพลต่อผู้รับสารมากกว่ากลุ่มทุติยภูมิซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความใกล้ชิดน้อยกว่า ข่าวสารต่างๆ ที่ได้รับจากสื่อมวลชนมักจะถูกรับรู้หรือตีความโดยมีอิทธิพลของกลุ่มหรือบุคคลในกลุ่มเข้ามาเกี่ยวข้องเสมอ เช่น การที่ปัจเจกบุคคลจะเชื่อข่าวสารจากโฆษณาใดหรือไม่นั้น มักจะได้รับอิทธิพลจากการปรึกษาหารือไต่ถามเพื่อนฝูงหรือผู้ใกล้ชิด อิทธิพลที่มีผลต่อการรับรู้ข่าวสารในลักษณะนี้เราเรียกว่า "อิทธิพลของบุคคล" (Personal Influence) และจะเห็นได้ว่า สื่อมวลชนมีบทบาทสำคัญในการนำข่าวสารต่างๆ ไปเผยแพร่เพื่อให้ประชาชนในสังคมได้รับทราบว่าจะมีในสังคมมีปัญหาอะไร เมื่อประชาชนได้รับทราบ ข่าวสารนั้น ๆ ย่อมก่อให้เกิดทัศนคติและเกิดพฤติกรรมต่อไป ซึ่งมีลักษณะสัมพันธ์กันเป็นลูกโซ่เป็นที่ยอมรับกันว่าการสื่อสารมีบทบาทสำคัญในการดำเนินโครงการต่าง ๆ ให้บรรลุผลสำเร็จตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ การที่คนเดินเท้ามีพฤติกรรมปฏิบัติตามกฎจราจรได้ก็ต้องอาศัยการสื่อสารเป็นเครื่องมืออันสำคัญในการเพิ่มพูนความรู้ สร้างทัศนคติที่ดีและเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่เหมาะสม โดยผ่านสื่อชนิดต่างๆ ไปยังประชาชนกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งต้องประกอบด้วย (สุรพงษ์ โสธนะเสถียร, 2533:120-121)

สมมติฐานที่ 2 ลักษณะประชากรของสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่แตกต่างกันมีทัศนคติเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตที่แตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า สมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีทัศนคติเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับทองสง่า ผ่องแผ้ว (2548) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็น ความพร้อมและการยอมรับการเรียนการสอนแบบ e-learning ของอาจารย์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่าอาจารย์มหาวิทยาลัยมหาสารคามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนแบบ e-Learning โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับเห็นด้วย มีการยอมรับการจัดการเรียนการสอนแบบ e-Learning โดยรวมและด้านขั้นสูงใจ ขั้นการตัดสินใจ ขั้นยืนยัน อยู่ในระดับปานกลางส่วนขั้นการรับรู้ มีการยอมรับอยู่ในระดับมากนอกจากนี้อาจารย์มหาวิทยาลัยมหาสารคามที่มีประสบการณ์การสอนต่างก็มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนแบบ e-Learning โดยรวมและ 1 ด้านคือ การรับรู้คุณลักษณะไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านความรู้ ความสามารถและเนื้อหาอาจารย์ที่มีประสบการณ์สอนต่ำกว่า 6 ปีกับ 6-12 ปีและ 13 ปีขึ้นไป มีความพร้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนรายคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

สอดคล้องกับโชคชัย เปลี่ยนไพโรจน์ (2548) ศึกษาเรื่อง ทักษะคิดและความพึงพอใจต่อการใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ต ของนิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 3 คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่านิสิต มีทักษะคิดและความพึงพอใจ ในระดับปานกลางถึงมาก การใช้อินเทอร์เน็ตต่อสัปดาห์ ใช้น้อยกว่า 2 ครั้งต่อสัปดาห์ นิยมใช้ที่หอสมุดเพราะสะดวก และความเร็วสูง

สมมติฐานที่ 3 ลักษณะประชากรของสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่แตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตที่ความแตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า สมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตเหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของโฮล์มเบิร์ก (Borje Holmber, 1989: 127 อ้างถึงใน ทิพย์เกสร บุญอำไพ, 2540 : 38) ได้ ให้ความหมายของการศึกษาทางไกล ว่าหมายถึง การศึกษาที่ผู้เรียนและผู้สอนไม่ได้มาเรียนหรือ สอนกันซึ่ง ๆ หน้า แต่เป็นการจัดโดยใช้ระบบการสื่อสารแบบสองทาง ถึงแม้ว่าผู้เรียนและผู้สอนจะไม่อยู่ในห้องเดียวกันก็ตาม การเรียนการสอนทางไกลเป็นวิธีการสอนอันเนื่องมาจากการแยกอยู่ห่างกันของผู้เรียนและผู้สอน การปฏิสัมพันธ์ ดำเนินการผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ คอมพิวเตอร์ และเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ

สอดคล้องกับทฤษฎีกลุ่มสังคม (Social Categories Theory) ซึ่งทฤษฎีนี้กล่าวไว้ว่าบุคคลที่มีลักษณะทางสังคมคล้ายกันจะแสดงพฤติกรรมการสื่อสารคล้ายคลึงกัน พฤติกรรมการสื่อสารนี้ได้แก่ การเปิดรับสื่อ ความพอใจในสื่อ และอุปนิสัยการใช้สื่อร่วมกัน เป็นต้น สำหรับลักษณะทางสังคมที่สำคัญนั้น ได้แก่ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ เชื้อชาติ ศาสนา อายุ เพศ ฯลฯ

สอดคล้องกับ ทองสง่า ผ่องแผ้ว (2548) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็น ความพร้อมและการยอมรับการเรียนการสอนแบบ e-learning ของอาจารย์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่าอาจารย์มหาวิทยาลัยมหาสารคามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนแบบ e-Learning โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับเห็นด้วย มีการยอมรับการจัดการเรียนการสอนแบบ e-Learning โดยรวมและด้านชั้นสูงใจ ชั้นการตัดสินใจ

สอดคล้องกับ สอนง ฉินนานนท์ (2537 : 17 อ้างถึงใน ทิพย์เกสร บุญอำไพ, 2540 : 7) ได้ ให้ความหมาย ของการศึกษาทางไกลว่าเป็นกิจกรรมการเรียนสำหรับผู้ที่ไม่สามารถเข้าเรียนในชั้นเรียนตามปกติได้ ซึ่งอาจจะเป็นเพราะเหตุผลทางภูมิศาสตร์ หรือเหตุผลทางเศรษฐกิจก็ตาม การเรียนการสอนลักษณะ นี้ผู้สอนกับผู้เรียนแยกห่างกัน แต่ก็มีปฏิสัมพันธ์โดยผ่านสื่อการเรียนการสอน การเรียนโดยใช้สื่อการเรียนทางไกลนั้น ใช้สื่อในลักษณะสื่อประสม (Multimedia) ได้แก่ สื่อเอกสาร สื่อโสตทัศน์ และ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่นรายการวิทยุ โทรทัศน์ เทปเสียง วีดิทัศน์ และคอมพิวเตอร์

เพาเวอร์และมิตเชลล์ (Power and Mitchell. 1997) ได้ทำการวิจัยเชิงคุณภาพเรื่องการรับรู้ของผู้เรียนโดยการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนเสมือน พบว่า แม้จะมีการนิยามการสื่อสารทางไกลว่าเป็นการเรียนแบบไม่เผชิญหน้าแต่นักเรียนก็สามารถมีปฏิสัมพันธ์ต่อกลุ่ม โดยสภาพการเรียนแบบปกติไม่สามารถจะทำได้ความสัมพันธ์ของความสามารถของนักเรียนแสดงให้เห็นถึงความแตกต่าง ผู้สอนจะเปลี่ยนบทบาทเป็นเพียงผู้ถ่ายทอดสารและทุกคนในห้องจะเป็นส่วนหนึ่งของการสื่อสาร นักเรียนมีความรู้สึกว่าการให้เพิ่มเวลาเรียนเกิดขึ้นเพราะรูปแบบของเนื้อหาและการวิเคราะห์ตารางกิจกรรมที่รวมเวลาในช่วงเริ่มต้นของอินเทอร์เน็ต อีกทั้งมีการรับรู้ถึงหน้าที่และความรับผิดชอบเมื่ออยู่หน้าจอคอมพิวเตอร์

สมมติฐานที่ 4 การเปิดรับข่าวสาร และทัศนคติเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตมีความสัมพันธ์กัน

ผลการวิจัย พบว่า การเปิดรับข่าวสาร และทัศนคติ เกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตมีความสัมพันธ์กัน ซึ่งสอดคล้อง สุรเชษฐ พิทยาพิบูลพงศ์ (2546) ศึกษาเรื่อง การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรม การเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) ของนิสิตนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1.การเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) จากสื่อมวลชน มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) 2. การเปิดรับข่าวสารการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning) มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนแบบออนไลน์ (e-learning)

แมทธิว และ วารากัวร์ (Matthew and Varagoor. 2001) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การตอบสนองของผู้เรียนต่อบทเรียนออนไลน์ (Student Responses to Online Course Materials) กับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งจากการรวบรวมและวิเคราะห์ถึงผลกระทบต่าง ๆ กับการประสบความสำเร็จในการเรียนและสั่งงานผ่านอินเทอร์เน็ต พบว่าผู้เรียนส่วนมากมีประสบการณ์และความรู้สึกที่ดีในการใช้อินเทอร์เน็ตและเรียนผ่านบทเรียนออนไลน์

สมมติฐานที่ 5 การเปิดรับข่าวสารและความพึงพอใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตของสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีความสัมพันธ์กัน

ผลการวิจัย พบว่า การเปิดรับข่าวสารและความพึงพอใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตของสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ไม่มีความสัมพันธ์กัน สอดคล้องกับ เกศรา ชั่งขวลิต (2544) ศึกษาเรื่อง การแสวงหาข่าวสาร การรับรู้ประโยชน์ และความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลพบว่า 1. ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกันมีการ

แสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ต่างกัน 2. การแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ของกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ประโยชน์ของการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ 3. การแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้(E-learning) ของกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้ 4. การรับรู้ประโยชน์มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนรู้

สอดคล้องกับเรวดี คงสุภาพกุล (2539) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้ระบบอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งเป็นสาขาวิชาที่ศึกษา การมีคอมพิวเตอร์ส่วนตัว ปริมาณการใช้ ความถี่ในการใช้ พบว่า สาขาวิชาที่ศึกษา เป็นเหตุผลสำคัญต่อการที่นิสิตตัดสินใจขอมีบัญชี เพื่อการเรียนรู้การใช้บริการ และยังรวมไปถึงการค้นคว้างานวิจัย หรือ ข้อมูลวิชาการ และการค้นคว้าข้อมูลนักศึกษาตลอดจน การคุยกับเพื่อน ส่วนการมีคอมพิวเตอร์ส่วนตัว ก็มี ความสัมพันธ์กับความบ่อยในการใช้ระบบ หรือการใช้งาน ทั้งในด้านการค้นคว้าเพิ่มเติมที่ห้องเรียนและการค้นคว้าข้อมูลที่บ้าน และปริมาณการใช้ค้นข้อมูลนิตินักศึกษา ในด้านปริมาณการใช้ นั้น กลับไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้และทัศนคติต่อระบบอินเทอร์เน็ต ความบ่อยครั้งในการใช้ระบบ ก็พบว่า จะสัมพันธ์กับ การแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนต่าง สถาบัน หรือเพื่อต่างประเทศ รวมไปถึงการค้นคว้าเพื่อศึกษาต่อ และการพิมพ์จดหมายข่าวหรือ งาน

สมมติฐานที่ 6 ทัศนคติและความพึงพอใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตของสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีความสัมพันธ์กัน

ผลการวิจัย พบว่า ทัศนคติและความพึงพอใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตของสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ไม่มีความสัมพันธ์กัน สอดคล้องกับรัชชัย พานิชยากรณ์ (2539)ศึกษาเรื่องการศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมในการใช้ เครือข่ายสารสนเทศห้องสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (จุฬาลิเน็ต) ของนิสิต และบุคลากรภายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับเครือข่ายจุฬาลิเน็ตของอาจารย์ นิสิต และนักวิชาการในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ในเรื่องเครือข่ายจุฬาลิเน็ต แต่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติที่มีต่อเครือข่าย จุฬาลิเน็ต ของอาจารย์ และนักวิชาการภายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ไม่พบความสัมพันธ์ในส่วนของนิสิต) นอกจากนั้นยังมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมในการใช้ เครือข่ายจุฬาลิเน็ตของอาจารย์ นิสิต และนักวิชาการในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. งานวิจัยนี้เป็นงานที่ศึกษาการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตของประชาชนผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ซึ่งจะใช้สื่อเพื่อที่จะนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับการศึกษาทางไกลให้กับประชาชนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อให้ได้รับข่าวสารอย่างถึง ร่วมทั้งการร่วมกิจกรรมเพื่อเป็นการสร้างการรับรู้โดยการสัมผัส ซึ่งทำให้เกิดประสบการณ์กับตัวเองเป็นอย่างดี

2. จากการวิจัย พบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตจะมีทัศนคติต่างกันเมื่อมีการศึกษาต่างกัน ดังนั้นการสร้างการเรียนรู้เพื่อทำให้ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีทัศนคติในเชิงบวกในเรื่องของการศึกษาทางไกลเหมือนกัน เพื่อให้ประชาชนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเห็นถึงความสำคัญของการศึกษาทางไกล

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. ควรมีการศึกษาถึงการเปิดรับข่าวสาร และทัศนคติเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตของประชาชนทั่วไป

2. ควรศึกษาบทบาทของสื่อที่มีผลต่อความรู้สึกในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตของวัยรุ่นไทย